

TANTÁRGYPROGRAM	
VILLAMOSMÉRNÖKI SZAK	TAGOZAT: NAPPALI
TÁVKÖZLÉS-INFORMATIKA SZAKIRÁNY	
A tantárgy tantervi címe: HÁLÓZATOK BIZTONSÁGA	Az oktatásért felelős tanszék: Távközlési Tanszék
A tantárgy kódja: NGB TA028 1	Tantárgy ekvivalencia Ekvivalens tárgy(ak) kódja(i): N_TA83
Tantárgyfelelős neve: Dr. Lencse Gábor	Érvényesség (max): 2008. december 31.
A tantárgyprogramot készítette: Dr. Lencse Gábor	Eredeti dátum: 2005. május 4. Utolsó módosítás: 2008. január 25.

1. A tantárgy szerepe a szakképzés céljának megvalósításában:

Számítógép-hálózatok biztonsági kérdéseinek feltárása, tudatosítása, az alapvető támadási és védekezési módszerek megismertetése, elemzése. A hallgatók képesek legyenek egy adott intézmény biztonsági kérdéseit elemezni, megoldásra javaslatot adni; legyenek tudatában a javasolt megoldások és saját ismereteik korlátainak.

2. A tantárgy témájának szakmai háttere, indokoltsága:

A tárgy keretében a hallgatók megismerik a kriptográfia alapfogalmait, a lehetséges támadások típusait. Betekintést nyernek a nyilvános és titkos kulcsú titkosítási eljárásokba és a legfontosabb kriptográfiai protokollokba. Elsajátítják a tűzfalakkal kapcsolatos alapvető ismereteket és gyakorolják valamely tűzfal (pl. Zorp) telepítését és beállítását. A tárgy része még a VPN elmélete és megvalósítása dedikált hálózati eszközökkel, illetve szoftverrel, valamint a szerverek biztonsági kérdései.

3. Tantárgyi jellemzők:

Oktatott félévek száma: 1				KREDITPONT: 4			
Javasolt tanrendi hely		Félévi követelmény				Oktatási félév	
6. félév	vizsga	Folyamatos számonkérés	ötfokozatú beszámoló	háromfokozatú beszámoló	páros	páratlan	mindkettő
Törzsanyag							
Kötelezően választható	x					x	
Szabadon választható							
HETI ÓRASZÁM							
Kontakt óra			konzultációs óra		önálló hallgatói munkaóra		
Elmélet	gyakorlat	labor			1		
2		2					

Előtanulmányi feltételek (legfeljebb 3 tantárgy, vagy egy modul):

számítógép-hálózatok (NGB_TA007_1)

Erősen ajánlottak még, mert nélkülük a hallgatóknak gondja lehet a tárgy követelményeinek teljesítésével:

hálózati operációs rendszerek I., protokollok és szoftverek, kommunikációs rendszerek programozása

4. Tananyag tartalma oktatási hétre bontva:

Az alábbi táblázat csak tájékoztató jellegű, a tananyag ütemezése változhat!

A táblázat csak az előadások anyagát tartalmazza, de a gyakorlatokon szereplő anyag is a tárgy része, amit számon is kérünk!

Okt. hét	Témakör
1.	Bevezetés: a tárgy témaköre, alapfogalmak, hálózati támadások fajtái
2.	Rosszindulatú programok és támadások jellemrajza: férgek, vírusok trójai faló, e-mail (spam, vírusos csatolt file-ok) phishing (adathalászat), összetett fenyegetések.
3.	Kriptográfiai bevezető, történet, alapfogalmak, titkos kulcsú blokk kódolók: DES, 3DES
4.	nyilvános kulcsú titkosítás (algoritmusok: RSA, DSA, PGP; mire lehet használni)
5.	Biztonságos átvitel: SSL infrastruktúra (ssh, scp, https),
6.	VPN (IPSec)
7.	Tűzfalak: alapfogalmak (portszűrés, állapotartó csomagszűrő, ALF), IPTABLES
8.	Zorp alapok, Zorp proxitűzfal beállítása
9.	Behatolás észlelés, megelőzés IDS, IPS
10.	UNIX Szerverek biztonsági kérdései: /etc/passwd, inetd, rendszer kialakítása (partíciók kiosztása, fejlesztői környezet hiánya, szolgáltatások és interaktív szerverek külön, külön napló (log) szerver), frissítések, user mode Linux
11.	LDAP címtár
12.	Támadások bemutatása: puffer túlcsordulás (C-ben), UNIX vagy Linux szerver adminisztrálási hibáiból adódó betörések,
13.	jelszavak helyes megválasztása, szótáras törés. Miért nem szabad vakon bízni a titkosított kapcsolatokban? Webes biztonsági rések.

Kötelező irodalom:

A tárgy honlapja a <http://www.tilb.sze.hu> szerveren érhető el. A lapot a hallgatóknak rendszeresen látogatniuk kell, rajta található: oktatási segédanyagok, mérési utasítások, hirdetmények.

Ajánlott irodalom:

Buttyán Levente, Vajda István: „Kriptográfia és alkalmazásai” Typotex, Budapest, 2004

Virrasztó Tamás: „Titkosítás és adatretjtés” NetAcademia Kft., 2004.

Simson Garfinkel, Gene Spafford & Alan Schwartz: Practical Unix and Internet security, O'Reilly, 3rd ed. 2003.

Vir V. Phoha: Internet Security Dictionary, Springer-Verlag, New York, 2002.

Eris Cole, Ronald Krutz and James W. Conley: Network Security Bible, Wiley Publishing, Inc. Indianapolis, Indiana, 2005.

W. Stallings: Cryptography and Network Security, 3rd ed. Prentice Hall, 2003.

RFC 2828: Internet Security Glossary

5. Félévközi hallgatói munka:

Követelmény:

Az előadásokon való részvétel nem kötelező, de erősen ajánlott, mert a tárgyhoz jelenleg még nem létezik olyan jegyzet, amely a tárgy anyagát teljes egészében lefedné.

A laborgyakorlatokon való részvétel erősen ajánlott. A gyakorlatokon szereplő ismeretek is a tárgy anyagának részét képezik! A gyakorlatok időpontját külön órarend rögzíti. A hallgatók a gyakorlatokra megadott időpontok valamelyikére előre jelentkeznek. A félév során elsajátított gyakorlati anyagból ellenőrző mérésen kell beszámolni. Az ellenőrző mérésre a hallgatóknak előzetesen jelentkezniük kell. Sikertelen ellenőrző mérés pótlására egy lehetőség van. **Aki a szorgalmi időszak utolsó napján 12:00 óráig az ellenőrző mérést legalább elégséges szinten nem teljesíti, a tárgyból aláírást nem kaphat.**

A félév során 2-3 alkalommal a hallgatók zárthelyi dolgozatot írhatnak. Ezek megírása nem kötelező, és pótlási lehetőség sincs. A ZH-k eredménye a vizsga anyagát és eredményét nagy mértékben befolyásolja! (Amely témakörből a hallgató legalább elégséges ZH-t írt, és annak beszámítását kéri, abból a hallgatónak kevesebb feladatot kell vizsgán megoldania.)

A félév vizsgával zárul. A vizsgára bocsátás feltétele a megszerzett aláírás. A vizsgára a NEPTUN rendszeren keresztül jelentkezni kell.

A vizsga három részből áll. Aki az első részben ("kis kérdések") nem érte el a 60%-ot, annak vizsgajegye elégtelen, a továbbiakban nem vesz részt. (A félévközi ZH-k legalább elégséges eredménye ezen rész alól ad mentesítést.) A második rész ("feladatmegoldás") is írásbeli, majd ezt követi a szóbeli, ahol az előző két rész értékelése - az első részben a 60% el nem érése miatt kapott elégtelen kivételével - a hallgató teljesítménye alapján felülbírálnak.

Értékelés módja:

A vizsgajegybe beszámítjuk a félév közben végzett munkát is.

$$V=70\%H+30\%E$$

Ahol:

V	Vizsgajegy
H	A háromrészes vizsgán nyújtott teljesítmény értékelése
E	Ellenőrző mérés osztályzata

De minden egyes komponensnek önmagában is legalább elégségesnek kell lennie.

6. A tantárgy oktatásának személyi és tárgyi feltételei

Előadó: Dr. Lencse Gábor egyetemi docens

Mérésvezető: Kovács Ákos demonstrátor

Laborfoglalkozások: L1-7 Távközlés-informatika Labor

Dr. Borbély Gábor
tanszékvezető

Dr. Lencse Gábor
tantárgyfelelős